

DIRETTORAT GHAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Dipartiment tal-Kurrikulu u *eLearning*
Taqsimat tal-Assessjar Edukattiv
Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji 2011

Ro

IT-TIENI SENA

MALTI

HIN: SAGHTEJN

Isem: _____

Klassi: _____

Istruzzjonijiet lill-istudenti:

- Wiegeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
- Ortografija, punteggjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

GHALL-UŻU TAL-GHALLIEMA

SKEMA TA' MARKI

Mistoqsija	A	B	C	D	E	F(i)	F(ii)	G	TOTAL
Marki	8	22	4	7	7	15	17	20	100
Marki tal-istudent/a									

KUMMENTI

SILTA GHALL-ISTHARRIĠ

Aqra sewwa s-silta u wieġeb il-mistoqsijiet.

L-IMĦADED TAR-RIX

Fl-antik, in-nies kienu bil-ghaqal u ma tantx kienu jahlu. Hekk pereżempju, wara li jnittfu r-rix tat-tigieġ jew ta' tjur ohrajn, kienu jahsluh u jtellgħuh jinxef fuq il-bejt, taht xi lizar biex ma jtirilhomx, u wara, b'dan ir-rix kienu jagħmlu l-imħaded. (par. 1)

Hemm min jgħid li dawn l-imħaded tar-rix iqabbd u l-attakk tal-ażżma. Izda hemm min għandu din il-kundizzjoni u jorqod fuq imħaded li ilhom fil-familja

għal snin twal, u qatt ma għalu xejn. Hemm ohrajn li kif imorru jorqdu għand xi hadd u, bla ma jafu, jserrħu rashom fuq imħaded tar-rix, erħilhom jisoghlu, jaghtsu u jimshu d-dmugh iġelben minn għajnejhom. Jiddependi għal xiex ikunu sensittivi. (par. 2)

Jingħad, izda, li l-imħaded tar-rix li jinxtraw daż-żmien ma fihomx dan il-periklu għaliex ir-rix ikun ibbliċjat u sterilizzat. Izda jibqa' l-fatt li l-hmieġ tal-insetti mit-trabijiet fid-dar jaf jikkawża wkoll l-attakk tal-ażżma. Għaldaqstant, fil-familji fejn hemm l-ażżma, wiehed għandu iżjed u iżjed jagħti kas tal-ambjent u tal-iġjene personali. (par. 3)

Xi haġa ohra li nstabet li għandha x'taqsam maż-żieda fl-attakki tal-ażżma hija l-fissazzjoni tagħna li lit-temp nikkontrollawh ahna. F'postijiet fejn kullimkien ikun magħluq bl-aluminju u jkun hemm l-arja kkundizzjonata jew xi shana artifiċjali, l-arja ma tiċċirkolax. Jekk ikun hemm xi trabijiet jew moffa fl-arja, dawn jidhlu fil-pulmun man-nifs u dan jikkawża l-attakk tal-ażżma. Mela m'hemm xejn ahjar mill-arja pura. Għalhekk rewwah l-ambjent u iffriska l-arja billi kultant tiftaħ tieqa. (par.4)

(Addattament minn *L-Imħaded tar-Rix* ta' Tanja Cilia)

A. FEHIM IT-TEST (8 marki)

1. X'kienu jagħmlu fl-antik bir-rix tat-tjur?

(1)
2. Semmi żewġ affarijiet x'jiġrilu min imur għand xi hadd u jorqod fuq imħadda tar-rix.

(2)

3. Għaliex illum l-imħaded tar-rix mhumie x ta' periklu għal min jużahom?

4. Għaliex fil-familji fejn hemm l-ażżma, wiehed irid jagħti iżjed importanza tal-indafa personali u tal-ambjent?

_____ (2)

5. Għaliex jista' jkollna attakk tal-ażżma meta l-arja ma tiċċirkolax?

_____ (2)

B. GHARFIEN IL-LINGWA

(22 marka)

(i) ANALIŻI TESTWALI

6. *Jingħad, iżda, li l-imħaded tar-rix li jinxtraw daż-żmien ma fihomx **dan** il-periklu...*

(par. 3) Għal xiex qiegħed jirreferi l-pronom **dan** ? _____ (1)

7. *Mela m'hemm xejn aħjar mill-arja pura. (par. 4) Ikteb il-kelma li turi li l-ħsieb ikompli mas-sentenza ta' qabilha. _____.* (1)

(ii) LESSIKU/VOKABULARJU

8. Sib mis-silta l-kelma li taqbel ma':

jinżel (par. 2) _____ indafa (par.3) _____ (2)

9. Fisser:

arja pura (par. 4) _____

rewwaħ l-ambjent (par. 4) _____ (2)

(iii) SINTASSI/SENTENZA

10. Ikteb is-sentenza mod ieħor iżda ħalli l-istess tifsira.

- *Jingħad, iżda, li l-imħaded tar-rix li jinxtraw daż-żmien ma fihomx **dan** il-periklu għax ir-rix ikun ibbliċjat u sterilizzat. (par. 3)*

- *Jingħad li minħabba li r-rix _____*

_____ (2)

(iv) **GRAMMATIKA U MORFOLOĠIJA**

(14-m)

Wieġeb skont kif mitlub minnek.

11. Imla l-vojt b'agġettiv bil-kelma fil-parentesi.

Minhabba li kien ġuvni _____ (intelliġenza), kulhadd stenna li James
għad ikun xi ras _____ (kobor) fil-futur.

(2)

12. Imla l-vojt b'agġettiv fis-superlattiv mill-kelma fil-parentesi.

Jessica hija l- _____ tfajla _____ (ġentilezza) fost
l-istudenti tal-klassi.

(1)

- 13.
- Ir-rix kienu jahsluh u jtellgħuh jinxef fuq il-bejt, taħt xi lizar biex ma jtirilhomx. (par. 1)*

Mis-sentenza iktib:

verb ewlieni shih - _____ verb mohfi - _____

verb imnissel - _____ temp kompost - _____

(4)

14. Mill-verb
- attakka**
- ohroġ il-Participju Passiv femminil. _____

(1)

15. Nissel nom mill-verb
- jinxtraw**
- _____

(1)

16. Agħti l-għerq tal-verb
- igħelben**
- _____

(1)

17. Ikteb il-pronom meħmuż tal-verb:
- jahsluh**
- _____

(1)

18. Aqleb fl-Istat Kostrutt :

is-sahha tal-bniedem - _____

(1)

19. a) In-nom
- rix**
- huwa nom fis-singular, fil-plural, fil-kollettiv ? _____

(1)

b) In-nom **imhaded** huwa plural miksir, plural shih ? _____

(1)

Ċ. L-ASPETT SIMBOLIKU FL-ISFOND LINGWISTIKU POPOLARI

Wieġeb **A** u **B**

A. Ikteb sentenza bil-qawl mogħti biex toħroġ it-tifsira tiegħu.

1. Jekk tixtri kulma tara, iżżarma l-ġhamara.

(1)

2. Iż-żmien għażiż ma jinxtarax.

(1)

B. Ikteb sentenza bl-idjoma mogħtija biex tiddeskrivi karattru li taf.

3. Fommu sieket - _____

(1)

4. Moħħha jilhqilha - _____

(1)

D. HILJET FIL-MALTI KOMUNIKATTIV (7 marki)

F'madwar sittin kelma iddeskrivi lil xi hadd li jiġi minnek, li huwa/hija l-favorit/a tiegħek.

E. TIFTIX - TRAWWIM KULTURALI –SEHEM IL-MALTI FIL-KULTURA

F'madwar sittin kelma ikteb dwar personagg li hadt gost tfittex dwaru waqt it-tiftix tieghek għall-proġett ta' din is-sena.

F. (i) LETTERATURA - NADRIET 2 (15-il marka)

Wieġeb **A** u **B**

Il-Barri ta' Ġorġ Pisani

A. U xhin fil-bitha huwa xamm ir-riha
Li kienet tixhed it-tixrid tad-dmija,
Il-barri ghajjat, u b'din l-ghajta tieghu
Kexkex il-bicċerija.

1. Il-poezija hija miktuba bil-vers _____ (1)
2. Agħti żewġ kelmiet li jirrimaw.
_____ (1)
3. Ikteb il-verb li jnissel biża'. _____ (1)
4. a) Ikteb dwar il-holma tal-barri.

_____ (2)
- b) Ikteb dwar dak li hass il-barri meta qam min-naghsa.

_____ (2)

5. F'madwar ħamsa u għoxrin kelma ikteb dwar il-ġrajja ta' nikt f'*Ballata* ta' Ruzar B.

B. Aktar Nadriet Poetiċi

Univers Ieħor ta' Dun Karm, *Lejl tat-Tfulija* ta' Ġorġ Borg, *Settembru* ta' Wallace Ph. Gulia, *Fil-Menqa* ta' Ġorġ Peresso, *Ġunju* ta' Dun Karm

Aghzel poezija **wahda** mil-lista u f'madwar għoxrin kelma ikteb dwar x'jghid il-poeta fil-poezija.
(3 marki)
